

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 71/21
Luxemburgissa 29.4.2021

Tuomio asiassa C-383/19

Powiat Ostrowski v. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny

Liikennevakuutus sopimuksen tekeminen on pakollista, kun kyseinen ajoneuvo on rekisteröity jäsenvaltiossa ja sitä ei ole virallisesti poistettu liikennekäytöstä

Tällaista velvollisuutta ei voida sulkea pois pelkästään sen vuoksi, että rekisteröity ajoneuvo on kyseisenä ajankohtana ajokelvoton teknisen kuntosensa vuoksi

Powiat Ostrowskista (Ostrówin piirikunta, Puola), puolalaisesta paikallishallinnon yksiköstä, tuli menettämistä koskevan tuomioistuinratkaisun nojalla 7.2.2018 Puolassa rekisteröidyn ajoneuvon omistaja. Tämän ratkaisun tiedoksi antamisen 20.4.2018 jälkeen piirikunta vakuutti ajoneuvon seuraavasta hallinnon aukiolopäivästä eli maanantaista 23.4.2018 alkaen.

Ajoneuvon huonon teknisen kunnan vuoksi Powiat Ostrowski päätti lähettää sen romutettavaksi. Romuttamon antaman romutustodistuksen perusteella ajoneuvo poistettiin rekisteristä 22.6.2018.

Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (vakuutusalan vakuusrahasa, Puola) asetti 10.7.2018 Powiat Ostrowskille 4 200 Puolan zlotyn (PLN) (n. 933 euroa) suuruisen seuraamusmaksun, koska tämä ei ollut noudattanut velvollisuuttaan tehdä tämän ajoneuvon liikennevakuutus sopimusta ajanjaksolla 7.2.–22.4.2018.

Powiat Ostrowski nosti Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskimissa (Ostrów Wielkopolskin piirioikeus, Puola) kanteen sen toteamiseksi, ettei sillä ollut velvollisuutta vakuuttaa ajoneuvoa riidanalaisena ajanjaksona. Tämä tuomioistuin kysyi unionin tuomioistuimelta velvollisuudesta ottaa liikennevakuutus¹ ajoneuvolle, joka on rekisteröity jäsenvaltiossa, joka on pysäköitynä yksityisalueelle, joka on ajokelvoton teknisen kuntosensa vuoksi ja joka on tarkoitus romuttaa omistajansa valinnan mukaisesti.

Unionin tuomioistuin on todennut tämpäpäiväisessä tuomiossaan, että moottoriajoneuvon liikennevakuutus sopimuksen tekeminen on pakollista, kun kyseinen ajoneuvo on rekisteröity jäsenvaltiossa, mikäli tätä ajoneuvoa ei ole virallisesti poistettu liikennekäytöstä sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Ensiksi unionin tuomioistuin toteaa, että moottoriajoneuvon liikennevakuutus sopimuksen tekeminen on lähtökohtaisesti pakollista, kun ajoneuvo on rekisteröity jäsenvaltiossa, pysäköitynä yksityisalueelle ja tarkoitettu romutettavaksi omistajansa valinnan vuoksi, silloinkin kun tämä ajoneuvo ei tietyllä hetkellä ole ajokelpoinen teknisen kuntosensa vuoksi.

Tältä osin unionin tuomioistuin muistutti, että ajoneuvon käsite² on objektiivinen käsite ja riippumaton siitä, miten kyseistä ajoneuvoa käytetään tai voidaan käyttää, tai omistajan tai jonkun muun henkilön aikomuksesta tosiasiallisesti käyttää sitä.

¹ Moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamisesta 16.9.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/103/EY (EUVL 2009, L 263, s. 11) 3 artiklan ensimmäinen kohta.

² Direktiivin 2009/103 1 artiklan 1 alakohta.

Ajoneuvon tekninen kunto voi vaihdella ajan kuluessa, ja ajoneuvon mahdollinen kunnostaminen riippuu subjektiivisista tekijöistä, kuten ajoneuvon omistajan tai haltijan halusta suorittaa tai teettää tarvittavat korjaukset sekä tätä varten tarvittavien varojen saatavuudesta. Jos siis pelkästään se, että ajoneuvo on tietyllä hetkellä ajokelvoton, riittäisi poistamaan siltä ajoneuvon ominaisuuden ja riittäisi poistamaan sen vakuuttamisvelvollisuuden piiristä, ajoneuvon käsitteen objektiivinen luonne kyseenalaistettaisiin. Lisäksi vakuuttamisvelvollisuus³ ei liity ajoneuvon käyttöön liikennevälineenä tietyntä ajankohtana eikä siihen, onko kyseinen ajoneuvo aiheuttanut vahinkoja. Vakuutusvelvollisuutta ei siis voida sulkea pois pelkästään siksi, että rekisteröity ajoneuvo on tietyntä ajankohtana ajokelvoton teknisen kuntosuorituksen vuoksi – vaikka näin olisi omistusoikeuden siirtymisestä alkaen – eikä näin ollen voi aiheuttaa vahinkoa. Pelkästään sen perusteella, että omistajan tai muun henkilön tarkoituksena on romuttaa ajoneuvo, ei samoin voida katsoa, että kyseinen ajoneuvo menettää ominaisuutensa ajoneuvona sillä tavoin, ettei vakuutusvelvollisuus koske sitä. Ajoneuvoksi luokittelu ja vakuuttamisvelvollisuuden laajuus eivät nimittäin voi riippua näistä subjektiivisista tekijöistä, koska muutoin tämän velvollisuuden, jonka noudattaminen on välttämätöntä oikeusvarmuuden takaamiseksi, ennakoitavuus, vakaus ja jatkuvuus vaarantuisivat.

Toiseksi unionin tuomioistuin toteaa, että omistajalla on lähtökohtainen velvollisuus vakuuttaa jäsenvaltiossa rekisteröity ajoneuvo, joka on pysäköitynä yksityisalueelle ja jonka se aikoo romuttaa, silloinkin kuin tämä ajoneuvo ei tietyllä hetkellä olisi ajokelpoinen sen teknisen kunnan vuoksi, yhtäältä liikenneonnettomuuksien uhrien suojelun varmistamiseksi, koska vakuuttamattoman ajoneuvon⁴ aiheuttamia omaisuusvahinkoja tai henkilövahinkoja korvaava elin suorittaa korvausta vain, jos vakuutuksen ottaminen on pakollista. Tämä tulkinta nimittäin takaa sen, että nämä uhrit saavat joka tapauksessa korvauksen joko vakuutusenantajalta tässä tarkoituksessa tehdyn sopimuksen nojalla tai korvauselimeltä, jos onnettomuudessa osallisena olleelle ajoneuvolle ei ole otettu vakuutusta tai ajoneuvo on tuntematon. Toisaalta se mahdollistaa myös parhaalla mahdollisella tavalla sekä sellaisten ajoneuvojen, joilla on pysyvä kotipaikka unionin alueella, että niissä olevien henkilöiden vapaan liikkuvuuden takaamisen tavoitteen noudattamisen. Nimittäin vasta sitten, kun moottoriajoneuvo-onnettomuuksien mahdollisten uhrien vahva suojeleminen on varmistettu, jäsenvaltioita⁵ voidaan pyytää pidättymään tarkastamasta järjestelmällisesti sellaisten ajoneuvojen liikennevakuutuksia, jotka saapuvat niiden alueelle toisen jäsenvaltion alueelta, mikä on olennaista vapaan liikkuvuuden varmistamisen kannalta.

Kolmanneksi unionin tuomioistuin toteaa, että ajoneuvo on poistettava virallisesti liikennekäytöstä sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jotta se voisi jäädä vakuutusvelvollisuuden ulkopuolelle. Vaikka nimittäin ajoneuvon rekisteröinti osoittaa lähtökohtaisesti sen ajokelpoisuuden ja näin ollen käyttökelpoisuuden liikennevälineenä, rekisteröity ajoneuvo voi objektiivisesti tarkasteltuna olla pysyvästi ajokelvoton sen huonon teknisen kunnan vuoksi. Tämä ajokelvottomuus ja ajoneuvon ominaisuuden menettäminen on kuitenkin todettava objektiivisesti. Tältä osin on todettava, että vaikka ajoneuvon poistaminen rekisteristä voi olla tällainen objektiivinen toteamus, unionin oikeudessa⁶ ei säännellä tapaa, jolla ajoneuvo voidaan laillisesti poistaa liikennekäytöstä. Tämä poistaminen liikennekäytöstä voidaan siis todeta sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti muulla tavoin kuin poistamalla kyseinen ajoneuvo rekisteristä.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

³ Direktiivin 2009/103 3 artiklan ensimmäinen kohta.

⁴ Direktiivin 2009/103 10 artiklan 1 kohta.

⁵ Direktiivin 2009/103 4 artikla.

⁶ Direktiivi 2009/13.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127